

Regionale woonzorgvisie en afsprakenkader Midden-Holland

Commissie Samenleving: beeldvorming

19 november 2025

Inhoud

- A. Doel regionale woonzorgvisie en afsprakenkader
- B. Regionale woonzorgvisie: de woonopgaven voor doelgroepen met een zorgvraag in beeld
- C. Het op te stellen Regionaal afsprakenkader: concrete afspraken over hoe gemeenten (samen) aan de opgaven gaan werken

A. Regionale Woonzorgvisie en afsprakenkader

Waarom?

1. Opgaven wonen, zorg en welzijn Midden-Holland fors:

- Dubbele vergrijzing & groei kwetsbare inwoners
- Ouderen wonen langer thuis
- Te kort aan passende woningen (met zorg)
- Tekort aan personeel in de zorgsector

2. Regionale samenwerking nodig om opgaven aan te kunnen pakken. Maakt mogelijk:

- Een goede verdeling van woonzorgaanbod
- Het realiseren van specialistisch aanbod
- Kansen in de bestaande voorraden benutten
- Aansluiten bij werkgebied zorg en welzijn partners en corporaties
- Samen sterk richting Provincie en Rijk

A. Regionale Woonzorgvisie en afsprakenkader

Waarom?

3. Wettelijke verplichtingen

- Rijk vraagt gemeenten om regionale afstemming wonen en zorg ouderen en aandachtsgroepen
- Regionale woonzorgvisie en afsprakenkader worden onderdeel van Volkshuisvesting-programma's gemeenten

Rijksprogramma's					Nationale zorgakkoorden	
Volkshuisvesting & ruimtelijke ordening (VRO)		Volksgezondheid, Welzijn & sport (VWS)				
Wonen en zorg voor ouderen	Een thuis voor iedereen	Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen (WOZO)	Toekomstbestendige Arbeidsmarkt Zorg & welzijn (TAZ)	Nationaal Plan Dakloosheid	Integraal Zorg Akkoord (IZA)	Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)
(2022)	(2022)	(2022)	(2022)	(2022)	(2022)	(2023)

B. Regionale Woonzorgvisie Midden-Holland

De opgaven op hoofdlijnen

- Zorgvraag neemt toe en moet steeds vaker thuis landen
- Woonopgave voor **ouderen** absoluut de grootste: 10.875 geschikte woningen nodig
- Uitstroom uit intramurale voorzieningen voor **mensen met een psychische kwetsbaarheid** stukt, zorglevering onder druk door lange wachttijden
- Vastgoed voor **mensen met een verstandelijke beperking** vaak onvoldoende levensloopbestendig

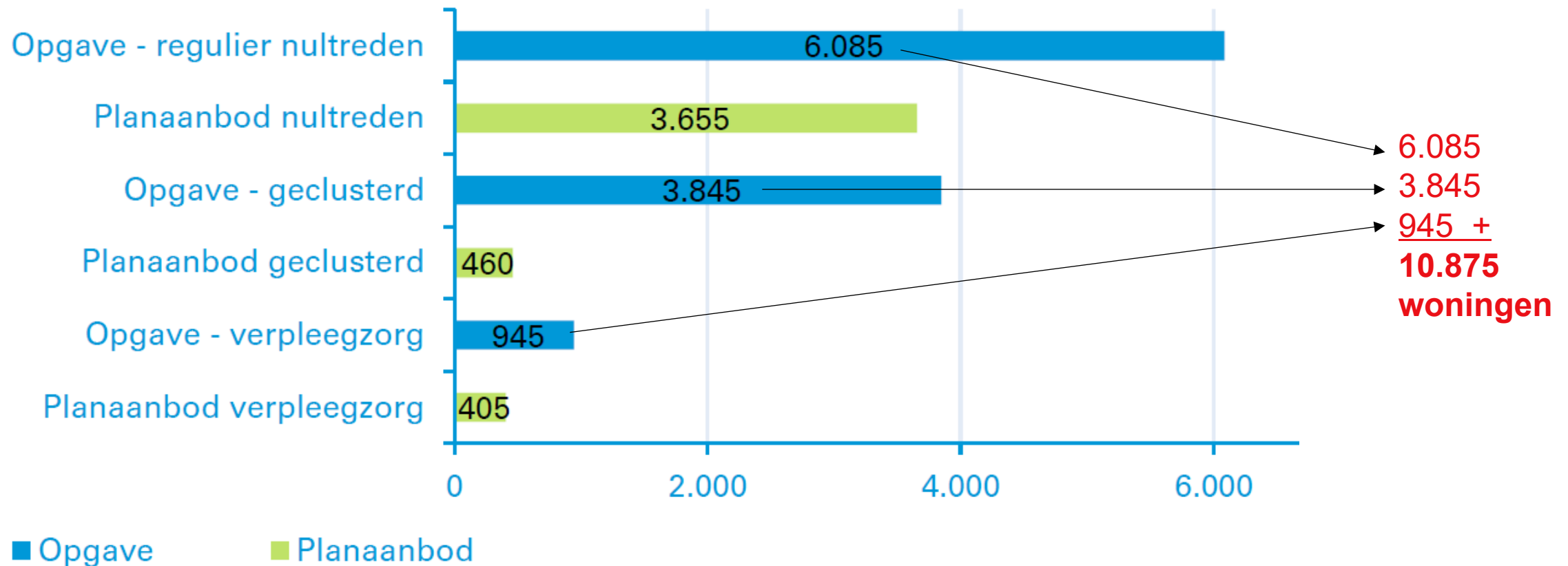
Figuur 3: Toekomstige vraag naar zorg, welzijn en begeleiding in Midden-Holland

Bron: CBS Microdata (2024, cijfers 2021 en 2022), Primos2023. Bewerking Stec Groep (2024). Afgerond op vijftallen

Opgave ouderen

Confrontatie opgave en plannen 2024 - 2041

Bron: Stec Groep (2024) en gemeentelijke planlijsten in regio Midden-Holland

Opgave ouders

Wat kunnen gemeenten doen?

- Voldoende passend woningaanbod voor ouders in nieuwbouw en bestaande bouw realiseren
- Efficiëntere zorgverlening organiseren
- Hulp aan ouders met een verhuiswens t.b.v. doorstroming
- Voldoende verpleegzorgplekken en tussenvormen creëren (extramuraal)
- Zorgzame buurten organiseren
- Nieuwbouw nabij voorzieningen (500m) voor ouders
- Toegankelijk en dementievriendelijk inrichten

Opgave mensen met een psychische kwetsbaarheid

- Aantal inwoners met psychische kwetsbaarheid blijft redelijk stabiel
- Uitstroom uit intramurale woonzorgvoorzieningen stopt
- Zorglevering ‘instromers’ onder druk

Figuur 8: Wlz-cliënten met psychiatrische kwetsbaarheid als dominante grondslag

	2024	2031	2024-2031		2041	2024-2041	
	Aantal	Aantal	Ontw.	%	Aantal	Ontw.	%
Psychiatrisch	205	210	+5	2%	215	+10	+5%

Bron: CBS Microdata (2024, cijfers 2022), Primos2023. Bewerking Stec Groep (2024). Afgerond op vijftallen en hele percentages

Opgave mensen met een psychische kwetsbaarheid

Wat kunnen gemeenten doen?

- Voldoende betaalbaar en passend aanbod
- Meer woningen voor en naar uitstromers
- Uitbreiding Wonen Eerst, zorgt voor minder instroom
- Brede aanpak dakloosheid
- Goede ambulante ondersteuning in de thuissituatie
- Maatwerkoplossingen bij onaanvaardbaar woongedrag
- Van curatief naar preventief werken
- Goede sociale basis belangrijk voor zelfredzaamheid

Opgave mensen met een verstandelijke beperking

- Aantal inwoners met verstandelijke beperking neemt toe
- Diverse zorg- en ondersteuningsvraag
- Bestaande woonzorglocaties niet altijd levensloopbestendig

Figuur 9: Wlz-cliënten met verstandelijke handicap als dominante grondslag

	2024	2031	2024-2031		2041	2024-2041	
	Aantal	Aantal	Ontw.	%	Aantal	Ontw.	%
Verstandelijke handicap	1.645	1.890	+245	15%	2.095	+450	+27%

Bron: CBS Microdata (2024, cijfers 2022), Primos2023. Bewerking Stec Groep (2024). Afgerond op vijftallen en hele percentages

Opgave mensen met een verstandelijke beperking

Wat kunnen gemeenten doen?

- Iedereen doet mee in de samenleving
- Meer woonzorgplekken realiseren om voorbereid te zijn op de verwachte toename
- Bestaande en nieuwe woonzorglocaties voorbereiden op de toekomst

Regionale Woonzorgvisie Midden-Holland

Adviezen voor vervolg

1. Stel Regionaal afsprakenkader op
2. Maak ook afspraken over overige aandachtsgroepen, zoals
arbeidsmigranten, aandacht voor samenhang aandachtsgroepen !
3. Werk toe naar eerlijke regionale verdeling (fair share) !
4. Versterk netwerk en vervolg regionale regie en samenwerking
5. Borg op lokaal niveau inbedding en uitvoering
6. Monitor afspraken en zorgbehoefte op regionaal niveau !

C. Regionaal Afsprakenkader Midden-Holland

Wat leggen we hierin vast?

- Reikwijdte afspraken: alle aandachtsgroepen zoals Rijk en Provincie vragen en STEC adviseert of alleen die met een zorgvraag?
- Samenhang tussen afspraken aandachtsgroepen
- Welke opgaven krijgen prioriteit, niet alles kan
- Welke opgaven worden regionaal en welke lokaal opgepakt
- Samenwerking en proces gemeenten vastleggen: bindende afspraken, sturing en monitoring.
- Hoe we willen samenwerken met andere partners
- Afspraken over financiering

C. Regionaal Afsprakenkader Midden-Holland

Voorbeelden van onderwerpen

- **Fairshare afspraken, bijvoorbeeld:**
 - Algemeen: elke gemeente wijst minimaal 25% van de vrijkomende woningen toe aan aandachtsgroepen
 - instroom = uitstroom
- **Aanbod vergroten, bijvoorbeeld:**
 - Nieuwbouw binnen 500m van voorzieningen voor ouderen
 - Bestaande voorraad beter geschikt maken voor huisvesting doelgroepen
- **Toewijzing**
 - Urgentiegroepen
 - Voorrangsregeling voor ouderen die een grote woning achterlaten
- **Doorstroming ouderen**
 - Verhuisadviseur, communicatie over aanbod en hulp verbeteren
- **Evenwichtige wijken, bijvoorbeeld:**
 - Gespiegeld bouwen
 - Zorg efficiënter organiseren, gebiedsgericht

C. Regionaal Afsprakenkader Midden-Holland

Planning

1. Huidige raad geeft vooraf kaders mee (nu)
2. Regionale sessie met nieuwe raden (Q2 2026)
3. Regionaal afsprakenkader gereed medio 2026
4. Regionaal afsprakenkader wordt vastgesteld door nieuwe college
5. Regionale woonzorgvisie en afsprakenkader worden onderdeel van het Volkshuisvestingprogramma (Gouda: Q4 2026)
 - Proces en planning VHP in Raadsinformatiebrief december 2025

